

**System kaucyjny w Polsce
w 2025 roku - prawne
i podatkowe aspekty
wdrożenia. Praktyczny
komentarz do ustawy
o gospodarce opakowaniami
i odpadami opakowaniowymi
w zakresie uruchomienia
systemu w Polsce**

Przedmowa

Jak pisze *Marek M. Bonenberg*¹, powstanie i szybki rozwój filozofii środowiskowej oraz towarzyszące jej zainteresowanie związane są z uświadomieniem istnienia głębokiego kryzysu w relacjach człowieka ze środowiskiem przyrodniczym. Ten kryzys jest obecnie w punkcie kulminacyjnym.

Uzmysłowienie sobie takiej zależności pozwala na pytanie o granice i kształt ludzkiego oddziaływania na środowisko naturalne, szczególnie w czasach, w których globalne zmiany zarówno klimatyczne, jak i gospodarcze zachodzą bardzo szybko.

Transformacja w kierunku zrównoważonego rozwoju ma być elementem zmiany polegającej na lepszym wykorzystywaniu zasobów i przede wszystkim mniejszej liczbie odpadów, jakie powstają z działalności człowieka, szczególnie odpadów pokonsumenckich.

Człowiek, pomimo tego kryzysu, nadal chętnie sięga po pozornie tanie i niewymagające znacznego wysiłku codzienne rozwiązania w nurcie *fast food, fast fashion*. Końcowe, wspólne koszty takich działań w perspektywie kolejnych lat oraz dla kolejnych pokoleń są nieporównywalne.

Dlatego zmiany regulacyjne wpływające na przyzwyczajenia i zachowania konsumentów idące w kierunku generowania mniejszej ilości odpadów, wydłużania czasu wykorzystywania poszczególnych produktów (wydłużenie ich cyklu życia), efektywnej zbiórki i zagospodarowania odpadów, szczególnie pokonsumenckich, są niezbędne. Konieczne jest doprowadzenie do opłacalności zachowań konsumenckich w nurcie *circular economy*. Taka mikroskala powszechnych i postępujących zmian, niewątpliwie będzie pozytywnie wpływać na spowolnienie zmian klimatycznych.

Systemy kaucyjne to narzędzia pozwalające na selektywną zbiórkę zużytych produktów traktowanych nie jako śmieci, lecz jako cenne surowce, które można efektywnie zagospodarować, zgodnie z modelem gospodarki obiegu zamkniętego. Zastosowanie systemów kaucyjnych jako ramy prawnej może być szerokie – od selektywnej zbiórki produktów w opakowaniach na napoje, po zużyte baterie, opony, oleje czy tekstylia.

Co należy podkreślić, kluczem do skuteczności systemów kaucyjnych jest stworzenie ram organizacyjnych umożliwiających efektywne współdziałanie przedsiębiorców wprowadzających dane produkty na rynek oraz ich odbiorców, czyli konsumentów.

¹ *M. Bonenberg*, Ekologia w filozofii i kulturze, Państwo i Społeczeństwo 2004, Nr 2.

Przedmowa

Niewątpliwie organizacja, uruchomienie i bieżące prowadzenie systemów kaucyjnych w Polsce to skomplikowane i rozległe wyzwanie, które nie ogranicza się wyłącznie do wprowadzających i konsumentów. To wyzwanie, jakie będzie realizowane w kolejnych latach przez cały łańcuch podmiotów gospodarczych, koordynowanych przez podmioty reprezentujące.

Jesteśmy dopiero na początku tej drogi, którą śmiało można nazwać rewolucją rozłożoną na kilka dekad. Mamy zatem nadzieję, że ta publikacja pozwoli Czytelnikom na zrozumienie wyjściowych uwarunkowań gospodarczych i prawnych dla powstawania systemów kaucyjnych i ich dalszego, z pewnością dynamicznego, rozwoju w kolejnych latach.

dr Katarzyna Barańska

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl